

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής**

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Πολιτισμού κ. Λ. Μενδώνη

Θέμα: Ανάγκη επιστροφής των αρχαιολογικών εκθεμάτων του Μουσείου Καλύμνου

Η σύγχρονη αντίληψη σχετικά με την παρουσίαση των αρχαιολογικών εκθεμάτων υποστηρίζει μια ισορροπημένη προσέγγιση που σέβεται την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, προωθεί την αποκέντρωση και αναγνωρίζει την οικονομική και κοινωνική αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς για τις τοπικές κοινότητες. Η ενίσχυση των τοπικών μουσείων, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών τους και η συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες αποτελούν κλειδιά για την επιτυχή διαχείριση και προβολή των πολιτιστικών αγαθών.

Με αυτήν την έννοια δεν μπορεί να γίνει κατανοητή η εμμονή της ηγεσίας του ΥΠΠΟ στην μόνιμη απομάκρυνση εκθεμάτων από το Αρχαιολογικό Μουσείο της Καλύμνου και στην σχεδιαζόμενη μεταφορά τους στο Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων που δημιουργείται στον Πειραιά, όπως προκύπτει από τη μουσειολογική μελέτη του.

Όπως είναι γνωστό, τα εκθέματα αυτά, η χάλκινη «Κεφαλή Ηγεμόνα» και δύο χάλκινα πόδια, αποτελούσαν κορυφαία εκθέματα του Μουσείου της Καλύμνου μέχρι το 2015, οπότε και απομακρύνθηκαν προσωρινά για λόγους συντήρησης, μελέτης και συμμετοχής σε διάφορες εκθέσεις. Τα δύο χάλκινα πόδια μεταφέρθηκαν στα εργαστήρια συντήρησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων στις 11.9.2015, προκειμένου να διερευνηθεί εάν αποτελούν ενότητα με τον κορμό χάλκινου έφιππου θωρακοφόρου που ανασύρθηκε από επαγγελματίες αλιείς το 2009 από τη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου. Στις 11.4.2016 τα δύο χάλκινα πόδια

και ο κορμός του έφιππου θωρακοφόρου μεταφέρθηκαν στα Εργαστήρια Συντήρησης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και στις 29.9.2016 συγκροτήθηκε εκτιμητική επιτροπή, με έργο την εκπόνηση μελέτης σχετικά με την ανάταξη του κορμού του χάλκινου ανδριάντα «Έφιππου Θωρακοφόρου».

Καθώς μάλιστα υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ότι η χάλκινη καυσιόφορος «Κεφαλή Ηγεμόνος» αποτελεί και αυτή μέρος του ίδιου αγάλματος, ακυρώθηκε στις 5.5.2017 η προγραμματιζόμενη για τις 6.5.2017 επιστροφή της στο Μουσείο Καλύμνου και παρατάθηκε η παραμονή της στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Η περαιτέρω μελέτη των ευρημάτων οδήγησε μεν σε ομοφωνία των ειδικών ότι τα χάλκινα πόδια και ο κορμός του χάλκινου έφιππου θωρακοφόρου συνανήκουν στην ίδια ενότητα, αλλά δεν υπήρξε η ίδια ομοφωνία για το κατά πόσο η χάλκινη κεφαλή αποτελεί και αυτή μέρος της ίδιας ενότητας, με αποτέλεσμα να συνεχιστεί η έρευνα, το τελικό πόρισμα της οποίας δεν είναι γνωστό.

Αυτό το οποίο όμως είναι γνωστό, είναι η απόφαση του ΥΠΠΟ να μην επιστρέψουν τα ευρήματα αυτά στο Μουσείο της Καλύμνου, αλλά να αποτελέσουν μέρος της έκθεσης του νέου Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά. Ενός μουσείου, για το οποίο η πρόθεση του ΥΠΠΟ ήταν να δημιουργηθεί με σκοπό την “ανάδειξη των πολυάριθμων και ήδη συντηρημένων ενάλιων ευρημάτων, που μέχρι σήμερα παραμένουν άγνωστα σε αποθηκευτικούς χώρους”, όπως αναφέρεται σε σχετικό Δελτίου Τύπου που εκδόθηκε στις 4-7-2019. Μια πρόθεση, με την οποία κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει.

Ωστόσο, τα εκθέματα του Μουσείου της Καλύμνου δεν ανήκουν στην κατηγορία των άγνωστων ευρημάτων που παρέμεναν σε αποθηκευτικούς χώρους, αλλά των γνωστών και κορυφαίων εκθεμάτων που κοσμούσαν το χώρο του. Άλλωστε η προσωρινή τους απομάκρυνση από το Μουσείο έγινε μόνο για λόγους συντήρησης, περαιτέρω μελέτης και αποκατάστασης της ενδεχόμενης ενότητάς τους με πιο πρόσφατα ευρήματα. Λόγοι θεμιτοί, που δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να δικαιολογήσουν τις δεύτερες σκέψεις που επικράτησαν στην ηγεσία του ΥΠΠΟ και οδήγησαν στην απόφαση για μόνιμη απομάκρυνση.

Ούτε μπορεί στην εποχή μας να προβληθεί το επιχείρημα της ασφάλειας και της προστασίας των αρχαιολογικών εκθεμάτων ή της μόνιμης παρουσίας τους στην πρωτεύουσα, ώστε να διευκολύνεται η ακαδημαϊκή έρευνα, εφόσον οι σύγχρονες τεχνολογίες πλέον μπορούν να εξασφαλίσουν όλες αυτές τις συνθήκες, ακόμα και στο πιο μικρό μουσείο της χώρας, ειδικά μάλιστα εάν πρόκειται για το μουσείο που ήδη φιλοξενούσε αυτά τα εκθέματα, ένα σύγχρονο μουσείο που εγκαινιάστηκε το 2009.

Δεδομένου ότι η απόφαση του ΥΠΠΟ για μόνιμη απομάκρυνση από το Μουσείο της Καλύμνου των εκθεμάτων του, αντί για την αποκατάσταση και την καλύτερη ανάδειξή τους, βρίσκει αντίθετη σύσσωμη την κοινωνία της Καλύμνου που απαιτεί την επιστροφή τους,

Δεδομένου ότι το ΥΠΠΟ μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιάσει μία συνολική μουσειακή πολιτική που να δικαιολογεί επαρκώς τέτοιες μετακινήσεις αρχαιολογικών εκθεμάτων,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ Η κ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1. Γιατί επιλέγεται η μόνιμη απομάκρυνση των συγκεκριμένων εκθεμάτων από το Μουσείο Καλύμνου, αντί για την επιστροφή τους και την ανάδειξή τους στο τόπο προέλευσής τους, δεδομένου ότι πρόκειται για γνωστά και εμβληματικά εκθέματα, τη στιγμή που χιλιάδες άλλα εκθέματα παραμένουν άγνωστα σε αποθήκες, αναμένοντας την ώρα που θα αναδειχθούν και θα προβληθούν;
2. Προτίθεται το ΥΠΠΟ να επανεξετάσει την απόφασή του και να επιστρέψει τα εκθέματα στο Μουσείο Καλύμνου, λαμβάνοντας υπόψη τη σύγχρονη αντίληψη που προωθεί την αποκέντρωση και την προβολή των αρχαιολογικών θησαυρών στους τόπους όπου έχουν βρεθεί;
3. Προτίθεται το ΥΠΠΟ να αξιοποιήσει τις δυνατότητες των σύγχρονων τεχνολογιών για την ασφάλεια, συντήρηση και προβολή των εκθεμάτων στο Μουσείο Καλύμνου, προκειμένου αυτό να γίνει πόλος έλξης πολιτιστικού και εκπαιδευτικού τουρισμού συμβάλλοντας έτσι στην τοπική ανάπτυξη;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μιχάλης Κατρίνης

Γιώργος Νικητιάδης

Νάγια Γρηγοράκου